

ПЕРЕДПЛАТА

на „Буковину“ виводить
на цілий рік 10 зр. — кр.
на чверть року 2 „ 50 „
місячно 1 „ — „
для заграниці 20 рублів або
40 франків.

Поодинокі числа по 6 кр.
в бюрі газет Л. Горовіца в
Чернівцях, ул. головна ч. 17.

ВИХОДИТЬ

щодня крім неділей і ру-
ських свят 6 год. 5. по пол.

Редакція і Адміністрація
„Буковини“ знаходяться в
Чернівцях (ул. Петровача
ч. 2.)

Оголошення приймає ся за
оплатою 6 кр. під стрічку;
а в „Наддніпряні“ по 10 кр.
під стрічку.

БУКОВИНА

На що они є?

Для посторонних людей оно може й дивним здавати ся, що ми в „Буковині“ так часто говоримо про ту горетку буковинської кацапії, котра видає „Буковинський Вѣдомости“ і „Православную Буковину“. Але хто, так як ми, цілими літами в кождім числі тих газет, мусить читати вічні напади на нашу руску громаду, на наших людей, на нашу роботу, той вічно мусить собі задавати питаня, на що они є, та буковинська кацапія? Які інтереси она боронить? Що розумного она зробила?

Читатель тих кацапських часописів, читаючи що тяжня вічно перемелювані напасти на нашу народну партію, може набрати переконання, що она складає ся з самих недовірок, дигаючих на православіє, з самих недоляшків, намагаючих ся нарід спольщити, з самих негідних людей, у котрих і злодійство не новина. Людей праці мішає ся там безнастанно з бодотом і закидає ся їм такі каригідні вчинки, за які навіть в криміналах гинуть. І то що тяжня все то само, все то само!

Хто-ж то ті оборонці православія, що з такою відвагою у своїх газетах закидають нам зраду православної церкви? Чи то самі православні споконвіку люди? Крім редактора Козаркевича, Тиміньського і о.

Андрійчука — то самі уніяти, професор Калужняцький — уніят; редактор Крушинський — уніят, адвокат Героветський — уніят, проф. Бранік — уніят; всі головні „мажери“ кацапські — самі уніяти! Хто-ж они є? чи скриті уніяти чи скриті православні? Яким чолом ширять нетерпимість релігійну, коли самі фарисеї? Чому православна церква має собі шукати своїх оборонців поміж уніятами або навіть поміж жидами? Чи она тої оборони потребує? Чи їй грозить яка небезпечність? Цілими роками не дє ся нічо такого, до чім можна би судити, що хтось постває против православія — а ті ренегати цілими роками являють в людей, що страшенне щастє грозить православної церкві від „новористів“. Які-ж наївні ті люди, що дають віру тим дури-світам!

Коли-ж церква православна сеї уніятсько-жидівської оборони зовсім не потребує, то на що-ж они є, ті патентовані політики, що ніби-то всі розуми поїли? Де їх робота? В чім єї видко?

Чи заложили они яку читальню? чи екликати яке віче? чи піддержують жите товарише, чи у своїх газетах обяснили хоч одну справу порядно? чи зробили яке добре діло для селян? чи видали хоч яку людяну книжку? Шукайте-падайте, а нічого з того у них не найдете! Цілі літа

кричуть на цілий край, що ось то ми зл робимо, а де-ж їх власна робота?!

На що-ж они є? Они є на то, аби не допустити руского народу до розвою. Они, що вічно нарікають на Поляків, суть далеко гіршими ворогами нашого народу, як ті. Они є на то, щоби нам на кождім кроці бороздити, кияринити і кидати колоди під ноги, аби ми не могли дальше поступати. Не будь нас, они не мали би по що жити і не знали би що робити. А так вся їх робота теперішня обчислена лиш на те, щоби нівечити нашу працю.

„Буковинський Вѣдомости“ і „Правосл. Буковина“ розходять ся по нашім краю, розкидані даром. Виправді, як писала коломийська „Руска Рада“, не багато тих газет розходять ся, (разом ледви які три сотки), але проте ониняють ся они в руках руских. Так ми всіх тих людей, що читають часом або правильно ті газети, питаємо ся: що доброго зробили для руского народу люди, що ті газети видають? Нехай кождий задасть собі се питанє і по совісті відповість на него! А для порівняня нехай возьме нашу роботу і пригляне ся тому, що ми осягнули за ostatnich кілька літ. Справедливий чоловік не буде довго відповіди шукати.

Дволичний сьвіт.

Оповідання

Л. Весткіржа.

(Дальше).

А его бабу, що сиділа на лавці перед дверима і парилася на сонці, засьміяла ся до того. „Правду каже! Якось ви, сусідо, ідучи сьогодні до нас не ступаєте так широко, як то колись бувало.“

„Божа воля,“ сказала Ева і пішла собі далі.

Хатчина була простора, але гола. Руде скріяне крісло, що перенесли его вже сюди, се був найкрасніший мебел тут. Перед вікном вискакував мур від стайні а великий орій волосний стояв також зараз таки коло вікна, так що в хатині було майже темно. „Можеш, тату, сидіти собі на лавці перед дверима, як буде погода,“ потішала Ева і поцілувала его, що тяжко опустив ся в крісло, в чоло. Відтак зложила руки: „Воже благослови наш вхід!“

„Амінь,“ забормотів Гроскурт.

Як Ева вийшла з хати, задержав єї Фріц за циплики від запарки. „Ти, Ево, ти тепер служиш у нас?“

„Еге,“ відповіла дівчина мужно, хоч того слово „служиш“ дуже єї в серце вкололо, „і ми будем жити в привязи, правда, Фріц.“

Але хлопчине заложив обі руки назад. „Я в жадну привязь не вдаю ся з нашими язичниками.“

Казав би: от дитина! верає, що на язык понало! Розумні люди про се байдує. — Але все таки якось воно дивно. Бувало, коли Ева приходила сюди, то гадина пхала єї просто сплюмці до сьвітлиці, впадала перед нею вєчнину, а лице укладала в такі солодешні фалди, що Еві, котра не любила великих любощів, видавало ся нераз аж за багато. Нині: „Лиди до кухні, та гляди, щоб в час зладила обід. Як хочеш Усти, то хліб там на столі.“

Не жадна була вона куска хліба. Добре слово, добрий погляд, коби єї отсвин хто нині привітав! Ег, слабість! Що відповіла вона Петрови Галлерови недавно? „Як тобі хтось платить зарібницю, то пощо ще добрих снів в додатку?“ Ні, Ева не мала претенсії до того, що єї не належало ся.

Вона вміла працювати, і хоч роботи було ціла куна, обід був готовий на свій час. Пішла вона, щоб привести батька. В сівях, що вели до хатки, остановилась і руки задомила на грудях. Бачила віз, а на ім комісню судову. І Сруал Леві був також вже в селі. Як там нині будуть люди товпати ся в старій, любій їх хаті. Оттам видко ще було кінчик даху. Пропало! пропало! — Вона смлувала ся до усміху, Стефен Гроскурт усміхав ся також. Усміхаючись сїли вони до столу, там кінець стола, де місце для чолады, перший раз, відколи Ева на сьвітлі, не до свого

столу. Але гадка похвалив колочений горох. Так відрядно серцю єї як тепер, не було ще ніколи від жадної похвали, хоть наслухалась вона їх доси через міру. Вона піднесла очи до чтирогранчастой волової голови гадки, блискаючі влячностю, так блискаючі, що гадина закапхлила ся, а Фріц, що розумів ся добре на тім, яке саме веремі у его мамі, сьмлюючи кривнув, що горох якийсь квасний, та его зараз таки батько усолодлив ему добрим поличником. Оттого поличника Андертиха не забула Еві ніколи.

„Не гай ся,“ упоминала гадина, як Ева відпроваджувала батька. „Ранніе грушки треба ще нині пообривати.“

Еві того й треба — що сили зняти ся роботою. Година горести в єї житю наближаєсь. Коли грушки стукати і гуркати муть єї около уший, і то як найбільше, то може не чути ме голосу викличника: „по перший, по другий — ніхто більше?“ і стукоту молотка, що єї рідну батьківщину, до котрої єї серце привязалось, так кавалками то сему, то другому віддають і так на всі вітри розкидають.

Вже по всьому, стало ся. Вона вічого того страшного не чула, а батько также ні. Богу дякувати! Вечірний дзвін, що тепер чути его голос, се немов подзвінне по їх давнім житю, по їх шастю, їх давних надіях. Вона над тим всім зробила вже хрестак. Але голову держить гордо як і колись: вечірний дзвін, що дзвенить єї нині так якось сьвяточно, як ніколи ввєсєред, заразом подзвінне по тім днє єї життя, в

НОВИНИ.

Чернівці, дня 14-го листопада 1896.

3 черновецької гр. пр. консисторії. Недавно тому ми писали обширно про відносини в гр. пр. консисторії і її становище до Русинів. Висказали ми таку надію, що мабуть, таки подішуться стан Русинів в нашій православної диєцезії, хоч наші вороги-румунізатори ще не перевелися і не сплять, а всюди бороздять. Ми вказали вкінці на се, що саме тепер буде нагода для впр. митрополита Аркадія Чуперковича і гр. пр. консисторії, доказати свою голошену прихильність для Русинів при обсадженню посад двох консисторських совітників. Після всякого права і справедливості належаться ті дві посади Русинам і ми все будемо повторяти, що нам ніхто не має права відмовити того, тим більше що маємо відповідних кандидатів. Отже довідуємося, що при обсадженню місця одного консисторського совітника є найспівісшим кандидатом впр. архимандрит-митрофор Іларіон Филипович, настоятель монастиря в Сучавиці. Сердечно радуємося сею вісткою, бо сим іменом зробило-б ся перелом в 15-літній практиці, що консисторськими совітниками можуть стати лише найгірші гонителі Русинів. О. архимандрит Филипович має також стати настоятелем катедральної церкви в Чернівцях на місце пох. о. Реуса. Буковинські Русини певно повітають сею вісткою, котру маємо з віридостойного жерела, з щирою радістю в надії, що цей же вже раз перестануть гонення православних Русинів у своїй власній диєцезії. Та на жаль мусимо поділяти ся з Русинами сумною вісткою, а іменю, що о. архимандрит Филипович сими днями тяжко занедужав. Що значить для мужа в так поважній віці, як о. архимандрит Филипович, перебути тяжку слабість, се може собі кожний представити. Однак маємо в Бозі надію, що скоро повитаємо впр. о. архимандрита здорового серед православних вірних в катедральній церкві. Сего бажаємо ему з щирого серця.

Драматичне товариство в Чернівцях просить нас повідомити отсім всіх членів сего-ж товариства, що в неділю, дня 15-го с. м., о 3 год. пополудни відбуде ся в комнатах Народного Дому важна нарада. Виділ драматичного товариства просить отже всіх членів товариства зійти ся о означеній годині, аби спілшна нарада могла довести до бажаного успіху. На вечерицях буде п. Осип Маковей читати про оповідане Кобилянської «Царівна».

Кваліфікаційні іспити для учителів народних шкіл відбули ся сими днями перед іспитовою комісією. До іспиту з рускою викладовою мовою ставили ся 7 кандидатів, з котрих один відтягнув ся від іспиту, а одного репробовано. Імена пияток учителів, кваліфікованих з рускою викладовою мовою суть: Альбота Каспий, Балонескул Севастиян, Годовзянський Сидір, Галза Михайло і Омельський Гиполит.

Ювілей 40-літньої служби обходив дня 7-го с. м. податковий поборець в Кімполонзі, п. Николай Вердеш до Влад, член народно-руських товариств. Того-ж дня вечером відбув ся в гарно прикрашеній сали магістратській бенкет для 70 осіб. Численно зібрані поважні гості дали доказ, як улюблений є п. Влад в їх крузі, хоч в Кімполонзі мешкає лише короткий час. Перший тост виголосив староста бар. Вольфарт і скінчив его окликом в честь цисаря: присутні з одушевленням повторили сей оклик, а музика заграла народний гимн. Опісля говорив податковий інспектор Сиретян в честь ювілата, підніс его заслуги, точність і сумлінність у сповнюванню свого обовязку. Фінансовий консієніст др. Бараш прочитав наснівні телеграми і поздоровляючі писемля, які надіслали всі податкові уряди на Буковині і приятелі ювілата. Слудувало ще багато тостів від заступників суду, сьвященства, адвокатів, міста, учительства і т. д. Се гарне сьвято нашого Русина-патріота, остане всім в приємній пам'яті. Спеціально від черновецьких Русинів-народовців може поважаний ювілат бути певним найсердечнішої симпатії і признани, на яку собі заедужив своїм щирим руским патріотизмом.

3 вистави в промисловім музею в Чернівцях. Для т. зв. рефлектора на магістратській вежі, котрий функціонує кожного вечера, коли лише не перешкаджає мрака, уживають вже і барвні шкла. З того виходить справді чудове світло. На виставі, до котрої як передпсе так і тепер все горне ся, були ученики середних шкіл під проводом своїх фахових учителів. Фірма Кірхнер з Липска вишле в послідній тиждні сего місяця одного інженера, котрий буде викладати про машини для виробів деревляних. — В суботу і неділю вечером дістають тості на виставі безплатно карту, вироблену в присутности гостей машиною, а на тій карті списаний провідник по виставі і кілька вершів на честь праці.

3 Топоріаців пишуть нам: Нашого двірника Костакія Двірничука взяли знов до арешту; кажуть: за те, що бачи не пильнував. Дав би Бог, щоб він вже до нас не вернув. Одиначать дїт бідуюмо з ним і годї ворога відогнати

від двірництва як пса від стерва. Вже бідні люди не троха находили ся по під мури черновецькі — а надурно. Тепер пропали ще наші гроші і не знати, хто нам їх зверне. — Закім отсе лихо стало ся, Двірничук хвалив ся, що дасть ся ще людям в знаки. І так п. пр. має він жалі до Григорія Пашкевича за якийсь там сьвідонство. Отже вже кілька разів вибивав ему вікна, а виївши своїм двом синам позволив его переслідувати. З 19-го на 20-го жовтня двірникові хлопці зібрани з собою з весіля з 50 фелевів і пішли на Пашкевича. Хтось дав ему знати і той замкнув ся в хаті. Прийшли фелеви і один сина присяжного Георгія Цибуляка колом вибив Пашкевичеві вікна. Пашкевич мав при собі піку і почастував него напастника межі плечі, другого двірничого сина під паху, але лиш в кожух, а сина Івана Дубецкого в руку, а сина Тодора Старчука в голову — і так позначив кількох. То було з суботи на неділю. А в понеділок знов напастували Пашкевича. Двірник давав пити хлопцям, аби ті лиш его слухали. — У вівторок вечір ішов сина Іван Цибуляк Симіонового із Чорнавки з ліса, а присяжний, то значить гайдук громадський а виїшов і дав тому два рази в лице. А той сокиров та в голову тай розтяв гайдукови ухо і голову. І такі то у нас розбійничі часи настали.

Перший лід. Вчора зрана перед сходом сонця настав перший раз значнийший мороз; термометер впав відразу на 6 степенів, а опісля дійшов мороз аж до 14 степенів. Мілка стояча вода покрила ся тоненьким льодом, на кернах поробили ся еомнаї, на деревах на огородах появил ся густий іней, а вагони поїздів, що приїхали рано, виглядали мов би убрані в сніг. Тепер вже впали і послідні листочки з дерев, вікна позамерзли — зима загостила до нас вже цілком серіозно. А сьогодні впав перший сніг.

Три рускі державні стипендії по 105 зр. річно розписані для студентів черновецького університету з речинцем для подань до 30-го с. м.

Міщанська Читальня в Чернівцях дає в неділю, дня 15-го с. м., вечерок з танцями в сали гімнастичного товариства. Початок о 8-ій год. вечером. Вступ від особи 50 кр.

Про черновецький театр, а властиво про дирекцію того театру доходили нас в послідній часі досить прикрі вісти, котрим не хотіло ся просто вірити. Говорено іменю, що дирекція ангажує акторів і акторок на сезон, однак з дво- або тритижневим часом на пробу. За той час всі сезонні театри заобезпечують ся щодо персоналу, отже актор чи акторка в нашім театрі віддані на волю і неволю директора, котрий

котрім зазнала найбільших мук. Коли вона перебувала той день мужно, то чого ще єї в сьвітї бояти ся? Чи може настати ще гірша година для неї? Той день вже минув. Слава тобі, Госводи, що дав еси силу его пережити!

Приступає до батька, що сидить собі на лаві в хатині тихо і денопорно. А єї якось навіть як би левше на серцю. День вже минув, пощо ще журити ся? І ось бачить: ба ні, день ще не минув, горіч дня ще не минула. Мука, що перед нею замикали очі і уши, не випускає їх, образ, перед котрим хотіли сховати ся, суне ся за ними.

На камінь у брамі, що лежить там на те, аби часом віз о браму не зачепив, вигіз Фріц, перед ним гурток хлопців, він держить дощичку в руці, пукає нею і кричить:

«Дванадцять склянок до пива! Девять феників по перший, по другий — і по —

«Десять феників!» кричить другий якийсь хлопець.

«Одиначать» знов якийсь инший і Фріц добиває торгу.

«Хата з стайнею, шинок, Стефена Гроскурта шинок! Хто що дає?»

«Срібний гріш!»

«Тисячу таларів!»

«Виноградник! — Сіножать, нів млина! —

Нее! — Кіт! — Петре Паллер, на, бери собі котюгу!»

Еву якби щось за гортанку схватило. Дивить ся на батька, а той білий, білий як та біла стіна, і бушує єї страшно в думках. «На-

рептіть батько може ще раз мати напад сеї ночі.» І хватає Фріца за барки, термосить ним.

«Бав ся чим иншим, хлопче, не сям! не сям!»

«Підеш ти,» каже Фріц, «а тобі що до того?»

Ева аж пінить ся. «Бав ся чим иншим! Зараз таки перестань!»

Єї рука жезлізна. Фріц міркує, що лінше дати драла. Але до вечері приходить він на тварі подрапанний і в подертих штанах. Тому лише Ева вплила. Та-ж він бавив ся собі спокійно і чевно на подвір'ю, а Ева вхопила его за плечі і вигнала. Розуміє ся, треба ему було тепер влізти на високу грушу і там штани подерти.

З того перші докори.

«Гроскурт,» сказав галза, обтерши собі уста по вечері, «вашу хату і ваше газдівство купив на ліцитації Сруль Леві, а виноградник і сіножать Петро Галлер з Педдердорфу. Як той чоловік чим раз більше виробляє ся! Се слава цілої громади. Его небавом виберуть до ради громадської.»

Ева пригадала собі докладно, як Андертен буде тому уже шіснадцять літ, будучи тоді начальником громади, держав худощавого окатого хлопака, котрого саме стягнув із сльиви, за уха і прозивав его ганьбою і нещастем громади, ледащим хлопчищем, котрого треба-б як шкура втопити, бо з него нічо доброго не буде — і дивувала ся тому, як то все страшно змінило ся.

Взагалі оттоді дні були найпам'ятніші в життю Еви: вона з зачудованя не виходила. Зав-

сідги була вона жвава, всі єї жвавості і моторности не могли бувало нахвалити ся, а тепер, хоч робота під єї руками аж горіла, то в очах газдині вона ніколи не робила досить жваво. Бувало єї спосіб щось робити ставив ся взірцем цілій громаді, тепер та сама газдиня, що колись покійно просила єї о пораду, апала все инакше робити ніж вона, і все лінше. Реденти кухонні, ще їх бавка колись у неї таки вижебрала, тепер нічого не були варті: так як вона обходила худобу, було цілком глупо; масло, котрого єї ціле село бувало завидувало, було до нічого, ба не багато хибувало, а треба-б єї і того ще учити ся, як хату мести.

Що-ж більше? Газдиня була дивачка, тай годі, а таке треба прецінь стерпіти. Принаймні батько має пристановище, за ковпир не тече і їсти є досить, тай кожної хвили може до него побічи. Що там, що газдиня трохи вередує? Коли в Андертихи нема для неї доброго слова, ну, Боже ласкавий, то є у других. Вона-ж має приятелів багато. От панотець і паньматка, от обоє учителі, мелничка з своїм сином, богатырка Енгельке, от Труда, що жити не може без неї, Анализа, котрій аж два рази давала гроші на дорогу до міста, до єї Франца; а всіх молодих парубків, що так таки кожде єї слово й поликали-б, і не згадує.

Правда, тут, в хаті Андертихи, вона тих любих людей не бачить. Дятого подвійно вже тепер тіпить ся неділю, коли вона вибере ся до церкви. В церкві подібає їх всіх, всіх. Оттоді відітхне. Цілими днями, давили, мучили, гань-

опісля значно знижує гажу або і дає вирост дімсьню. Таке поступоване означало би використуване безвихідного положення актора чи акторки, котрі зі своїми «манатками» притихли часом аж з Німеччини. Саме тому, що се був би поганій вчинок, нам тяжко приходило ся вірити тим вісткам, хоч про се стали в місті досить голосно говорити. Аж сьогоднішні *Buk. Nachrichten* приносять вістку, що дійсно дирекція дала кільком акторам дімсьню і що вони тепер стали в чужім місті без помочи, виставлені на голод і холод. Згадана газета навіть запевняє, що ті актори радо згодили-б ся на знижене своєї гажі. По розголошеній людяности дир. Львова надіють ся, що він полагодиць справу скоро і так, аби акторки не мусіли з тяжким жалем емігрувати наше місто і театр.

Доля галицьких емігрантів в полудневі Америці. В *Neue fr. Presse* читаємо: З полудневої Америки наспіли нові вісти урядові о безвихіднім положенню галицьких емігрантів та о обманствах еміграційних агентів. До Монтевідео, столиці Уругваю, прибуло дня 14-го серпня с. р. 50 галицьких селян, переважно з повітів склятського і збаражського. Представляли они собою образ крайньої нужди: на-пів голі, без гроша, зачали просити по улицах милостині або роботи. Власти урядові не хотіли ними зайняти ся і з великим трудом udało ся австрійському консулятові примістити їх в міській притулку для безпритульних. З візнань емігрантів виходило, що властивою метою їх подорожі в Парана в Бразилії, де вже суть їх свояки і знакомі. В Генуї купив якийсь агент за їх гроші карти корабельні ніби то до Бразилії, а они сліпо ему повишували ся. Парохід завіз їх до Марсєлі, з відси на кораблі *Italia* мали бути перевезені до Парани. Однак сей корабель не поплив до Бразилії (бо правительство бразилійське заборонило вступу галицьким емігрантам), лиш просто удав ся до Монтевідео і там покинув емігрантів, кажучи їм, що за кілька годин (!) зайдуть до Парани. Цілу ся подорож оплатили емігранти, а що їм ще лишало ся, то й се вижантили від них в дорозі. Так опинили ся емігранти в столиці Уругваю без гроша і без роботи. Консулятові австрійському в Буенос Айресе удало ся з великим трудом випрохати у бразилійського правительства, щоби перевезло безплатно емігрантів до Парани. Але чи там їх доля поліпшиться ся, лиш можна надіяти ся, бо бразилійські пиятатори обходять ся з галицькими емігрантами мов з невігланцями.

Продаж цигар в кавярнях і рестаурациях. Свого часу ми подали в нашій часописі вістку, що в одній віденській кавярні арештовано кіль-

кох кельнерів, що они продавали гостям папіроси з трафіки есpeciallyностей. В сій справі була у міністра фінансів Біліньського депутація і міністер обіцяв, що дозволить у кавярнях і рестаурациях продавати цигари і папіроси. Сьогодні урядова *Czernowitzer Ztg.* оголошує відповідне розпоряджене міністерства фінансів.

Гарні вибори на Угорщині, нема що казати! Мадирський дневник *Esti Ujsag* подає цікаву статистику виборчу. Випереді там жертви виборчих борб. Ого жертви виборів до угорського сейму: Дня 13-го жовтня в Грушині в комітаті Арпа жандарми вбили дві жінчини. Дня 20-го жовтня в Еркез застрілено трьох виборців, а 11 виборців ранено. Дня 21-го жовтня в Ремети проколено тамошнього учителя. Дня 21-го жовтня в Ейгазмартен ранено небезпечно одного виборця. Дня 22-го жовтня в Нирегізі застрілено провідника опозиційного стороництва. Дня 23-го жовтня в Секелі-Удваргелі ранено ножом одного виборця. Дня 24-го жовтня в Кіс-Таллі провідник народного стороництва Керекес застрілив судю Ковача і его жінку, а виборця Ігльоса ударами обидві убито на смерть. Дня 25-го жовтня в Тирнаві прийшло до борби між виборцями і військом: один гузар поляг на місці, кількох ранено, два виборці погибли під коницями коний, два поломали собі ноги, а трицятьох поранено шаблями; в Вайслю вбито двох виборців з народного стороництва; в Драуге застрілено двох мужчин і одну жінчину; в Фельзе-Легота вбито двох ліберальних виборців, а двох ранено; в Гайду-Бересмені застрілено одного виборця з опозиційного стороництва. Дня 28-го жовтня в Дунапатай гузари розганяючи зібрані товни народа, зранили кількадесть осіб: в Діосад нотар Кавеман застрілив одного ліберального виборця, що викликало розрух; військо вдарило на товну і почало рубати шаблями, дві особи вбили на місці, а кількадесть ранено; на стаці в Сірет-Сентмікльос опозиція напала на ліберальних виборців і закинула їх камінем, при чім кілька осіб тяжко ранено; в Льоренц виборці з Сент-Льоренц убили двох виборців з Мікеу, а 10 особам пообризували уха; в Ліпці вбито нотаря; в Темеш-Моравиці вбито провідника народного стороництва; в Тіса-Есляр погубило двох виборців; в Пятицервах вбито одного виборця і одного поліціянта; в Сабад-Баттіан вбито двох виборців; в Сатмарі військо, зачеплене товною, вбило трьох виборців, а кільканайцятьох ранило. Разом виказує статистика 53 осіб убитих, а звыш 100 тяжко ранених. Кілько-ж людей так лиш побито, сего ніхто не обчислить. Не дивлячись, що серед такого виборчого запалу міг там син вбити рід-

ного батька за те, що той не голосував по его воли. Галицькі вибори против того то вічі!

Бійка в авлі університету віденського. Минулої суботи зібрали ся в авлі університетській товариства буршівські на т. зв. „*Bummel*.“ Студенти з товариств німецько-народних станули по правій стороні, а по лівій устали ся представителі партії католицької. Для членів товариства жидівського „*Кадіма*“ не лишено місця. Нараз на головних сходах появили ся председатель і кількох членів жидівського товариства студентського „*Кадіма*.“ Саме тоді виходили з авлі бурші і привітали їх криком: „Прощ з жидами! Ту німецький університет! Не дозволимо, щоби нам зачещувано воздух!“ На се звернули ся члени тов. „*Кадіма*“ до буршів і енергічно за-протестували против той обиди. Се викликало бійку і таке завзятє по обох сторонах, що лиш а бідою могли розборонити їх університетські неделаї. Ректор зарядив слідство.

Число дневників, які друкують ся в однім році на цілм світі, виносить після обчислень одного англійського бюра статистичного 12 мільярдів примірників. Тими газетами застелив би 30.000 квадратних кілометрів, а вага наперу виносла-б 781.243 тон. Коли-б цілий налад відбивали тільки на одній машині, числячи один примірник на секунду, то він був би готовий по 333 літах. Всі газети, поскладані одна на другу, представили би стови високій на 80.000 метрів, а на прочтання всіх дневників, числячи по пять минут на один примірник, треба-б 100.000 літ. Дивні дива, а ще дивніші, що знайшов ся для них математик...

Відки бере ся у жидів масток? Відома річ, що окрім малолітніх синів богачів і урядників становлять офіцери головний контингент жертв для лихварів. В якій брідкий і нелюдський спосіб они вміють визискувати прикрє положене своєї жертви, одним приміром сего нехай послужить отсей факт: Один офіцер Н. у Львові потребував перед трьома місяцями нагло 200 зр. для заплати гонорового довгу. Отже він удав ся до одного жидівського фактора, щоби ему виетарав ся о ті гроші. Фактор привів з собою другого жиди, а той знов третього і сей згодив ся позичити офіцерові 200 зр., однак лише під услівем, коли офіцер zarazом купиць у него коври за суму 800 зр., хоч ті коври були всего варті 100 зр. Офіцер був у великій клопоті, бо у офіцерів потягає незаплатене гонорового довгу за собою страшний наслідок. Що-ж було робити? Він підписав вексель на 1000 зр., а дістав за те 200 зр. і коври. Жид був перед законом охоронений, бо він позичив 200 зр. без процентів, ну а коври сподобали ся офіцерові і він їх купив. А зиску було на цілм гешефті більше як 2000 %! Прийшов речинець заплати векселя, офіцер не мав відки. Жид написав до матери офіцера, що коли она не заплатить векселя свого сина, то він удасть ся до полковника. Мати приїжджає в великій страху і удає ся до одного адвоката. Він закликає лихваря, а сей настрашув ся процесу і давав вже адвокату 100 зр., аби лише не втратив „своих“ 1000 зр. Однак адвокат загрозив карним процесом за підкупство і жид змяк так, що згодив ся на 600 зр. або, щоби „інтерес“ приніс ему всего 900 % зиску!! Таких випадків можна би начислити багато.

Найменший з псєячого роду. В Лондоні закінчила жите знаменитість в своїм роді, іменно здох найменший на світі псєя. Він мав не цілих десять сантиметрів довгости і міг вигідно положити ся спати на долоні дитини. Як так мало, як яка комаха. Здох з перестудження. Его властитель, англійський генерал Маклен, ведів винхати его шкуру і подарував той незвичайний оказ зоологічному огородину в Лондоні.

Складки. На *бурсу* Народного Дому в Чернівцях зложили п. Т. Аксєнтович з Боян 1 зр., п. Іван Голота, урядник при дирекції залізниць в Станіславові, 1 зр., о. Мелетій Галич, гр. пр. парох в Брідку, 5 зр.; доси зложено на сю ціл 859 зр. 78 кр. Сердечне спасибі!

били, зневажали єї. Тепер бодай на одну годину буде вона давньою Евою Гроскуртівною, котру так величали, котру трохи не веї для себе єднали. Єї лица палають з радости, коли працєсь з батьком і з газдинею, котра єї не радо пускає, бо треба богато порати. Але Ева глуха на єї натяки. Нині їде вона до Бога. До Бога, ні, але до любови, що єї зацєпив Вн у серце своїх людей.

Вже не так скоро як бувало їде вона собі стежкою до церкви. На цвинтарі стоять парубки при купі, торочать теревені, обзирають дівчата, як то їм звичай. Дивно, вони єї сегоднє гейби не замітили. Чи єї хід став вже такий тихий у службі? Ще ніколи не обзирала ся вона на них, сегоднє обзирає ся: всіх очі звернені в оден бік, мелничка їде онтам з своєю братанцєю, богацькою донькою з Гессен. А правда, вже довго ждуть на ню, мелничка оновідала єї о тім. Вони мали стати приятельками, тепер певно познакомлять єї з нею — ба-ні і мелничка якось єї не добачає. Вона їде таки саме попри неї через церкву — тепер обертає ся, вона кланяє ся якось недбало, як би чужа. Єї серце стискаєсь. Але-ж правда, прєцінь мелничка не сама. І єї-мло їде вона на своє давнє місце. Там розсїла ся вже мелничка із чуженицею широко і пиндючно, коло неї богатирка Енгельке. Трудя з своєю хрестною маткою присунули ся такеж, — давка занята. Такого Ева в своїм житю ще ніколи не зазнала. Там було єї місце від першого єї причастія. Чи може вона сегоднє спізнала ся? Вона тихенько помолила ся і сіла собі о кілька лавок дальше на заді. Відтак глянула на хори, зі стра-

хом, крадьш, гейби мимохіть, аби парубки собі не погадали — Але єї очі аж остовніли дивлячись на цілий ряд осмалених сонцем лиць. Не треба було їх відвертати: ніхто не звертав уваги на ню, ніхто про ню не думав.

І знов і знов летить єї зір до того місця, відки бувало ушанованє, прихильність, таким рясним промінєм, як очий там на горі, сипались на ню. В казаню нічого не чула. Обурене, подоптапа і зневажена гордість прогнала Божий недільний супокій із єї грудий. Що такого стало ся, що єї тепер не добачають? Чи се ганьба, що вона чесно працює для свого батька ка-ліки? Чи се не повинно уважати єї скорше за честь? Коли бувало заслуговувала вона собі на поважанє, то нині в двоє, в десятиє більше! А прєцінь єго не находить.

З церкви виходять, і знов мало хто з нею витаєсь. Навіть парох, котрий так часто знав кинути єї любєє слівце на дорогу, нині, саме коли вона аж гине із спраги за добрим словом, і він нині мовчки минає єї.

Аналіза, щира душа, нарешті таки до неї заговорила. „Здорова була, Ево. Що дєш?“

„Чужий хліб твердий,“ каже Ева. Говорити єї тяжко.

„Та так, як хто такий упертий як ти,“ міркує Аналіза простодушно.

Ева споглянула на ню з боку. „Ще й воно починає давати єї науки? Вона уперта? Нехай і так! Лиша упертість як немилосердність.“

„Май ся гаразд, Аналізо.“

(Дальше буде).

Телеграми „Буковини“.

З дня 14-го листопада 1896 року.

Рада державна.

Відень. (Засідань 13-го с. ж.) Бюджетова комісія предложила своє справоздане про проект правительства в справі упрямління платні професорам університетским, середних шкіл, державних, учительських семінарий, державних шкіл промислових, а комісія для ненарушимости посаів предложила своє справоздане про обовязок посаів бути свідками. Міністер Гавч відповідав на кілька інтерпелляцій. Палат прийняла опісля в другім читанні новель промислову. Підчас дебати заявив міністер торговлі Гляци, що лише видаване постанов против неретельної конкуренції спеціальному законодавству. З ревізією урядження кас хорих, котра небагом наступить, буде сполучене також упрямління забезпечення від огню через краве законодавство. — Пос. Вапатий поставив цильне внесенне, щоби его старе внесенне про стягненне відповідного податку при заложеною відеткомісїв зараз обговорено в першім читанні; внесенне відкинено. — Пос. Паттай, Люеґер і тов. поставили цильне внесенне, котрим взиває ся правительство, щоби сейчас вимовило митовий і торговельний союз з Угорщиною. Се внесенне прийде під наряду в понеділок. — Пос. Дідушицкий інтерпелював председателя бюджетової комісії в справі упрямління платні католицким священникам. Пос. Катрайн відповів, що спізнєне наступило в сій справі задля трудних обрахунків, однак полагожденне сїх справи наступить в недалекій будучині. — Пос. Шаманек інтерпелював міністра судівництва, чи справді міністер думає заборонювати збори урядників.

Відень. Господарська комісія прийняла проект закону о заснованню рілничих сінок.

Берлін. Предложенный парламентови бюджет на 1897/8 р. виказує в доходах і видатках суму 1.328,301.824 марок (1 марка 60 кр.)

Берлін. На інтерпелляцію центрума в справі німецько-російської умови відповість правительство аж по повороті канцлера.

П. Т.

Отсім маю честь повідомити планових відбрателів, гостей і публику, що я перебрав існуючий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА
склад корінних товарів, вин і делікатесів
— (заснований 1812 р.), —
а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛНИЧИХ МАШИН
в днє 1-го лїпня с. р. і буду даліше вести під моєю власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за доіри, окляне так часто попередній фірмі, і прошу укільно, мати те саме доіра на даліше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задовольати планових гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о часті замовленя і пишусь з поважанем

Стефан Гаїна.

КАРОЛЬ СТРОНЧИНЬСКИЙ, столяр-артист

Чернівці

преміюваний

на виставі

ул. турецка ч. 3

преміюваний

у Львові

поручає ся для елегантского виробу церковних, домашних, салюнових, склепових і хатних уряджень.

Приймає ся поправки і виконує ся їх як найліпше.

4-5 33

Заразом пошукує ся хлопця до науки.

Відзначене на кравій виставі в р. 1894 почетним дипломом ц. к. министерства торговлі.

Краєве товариство ткацке

„PRZADKA“

(ПРЯЖА)

в Коросні

поручає Пов. Н. Т. Публиці свого виробу чистого льняні звїтні з доброти, ручно ткані

ПОЛОТНА КОРЧИНЬСКИ

від найгрубших до найтонших веб і біле столове о взорі кїтковім і адаманковім; також доставляє материялів на комплетні і найдешевші

ВИПРАВИ СЛЮБНІ.

Замовленя просимо надсилати просто до Коросня (почта, телеграф і станция залізнична в місці).

Прїбки і ціники на жадає оплатно і відвортною почтою. (11-52)

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одіноке руске товариство асекураційне, припоручене Веч. Духовенству і всім вірним через Вироссь. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех галицких Епархій, обезпечує будинки, свет, господарскі знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідогне-вих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені в цернїм Товариствами контраасураційними подіють „Дністрови“ можлиєть обезпечувати і виплачувати і найвищі суми

Полїс „Дністра“ приймає банк кравей у Львові при позичках іпотечних.

На житє можна обезпечати ся через „Дністер“ після всіх можлих комбинацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористїйші услїва і видає полїс і кїти в рускїм язїку.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, етонаришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третїх лиць вкладаи до опрочентованя по 5 процент. Гваранция ілїковита. Удїли по 50 корон. Позички удїляють ся тільки класителям реалїностей, вільних від тагарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на удїл.

Зголошеня о удїленя агенцій в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

Приватна клініка хірургїчна

(Приватна лїчниця операційна)

Д-РА СТ. КВЯТКОВСКОГО

емерит. оператора ц. к. хірург. клініки університетскої

Білгород-Гусевбаєра у Відні

находить ся

в Чернівцях, улица Мендґера ч. 25.

В справі прийнята хорих і инших інформацій треба уділати ся до управителя приватної клініки Д-ра Квятковского в Чернівцях, улицы ратушева (дїл Бішоф-фєра.) (59-100)

Друкарня „Рускої Ради“.

Перша на Буковині

руська друкарня

в Чернівцях,

в Народнім Домі

при улици Петровича ч. 2.

приймає всякі роботи друкарскі в мовах рускій, польскій і німецькій. Добір букв великий.

Роботи виконує ся скоро, солідно і дешево.

Русяни! удавайте ся з роботами до своєї рускої друкарні!

Видає товариство „Русна Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Осипа Бучкавича.

За редакцію відповідає Осип Маковей.

